SEHLSTEDT / UTKIKEN

UTKIKEN

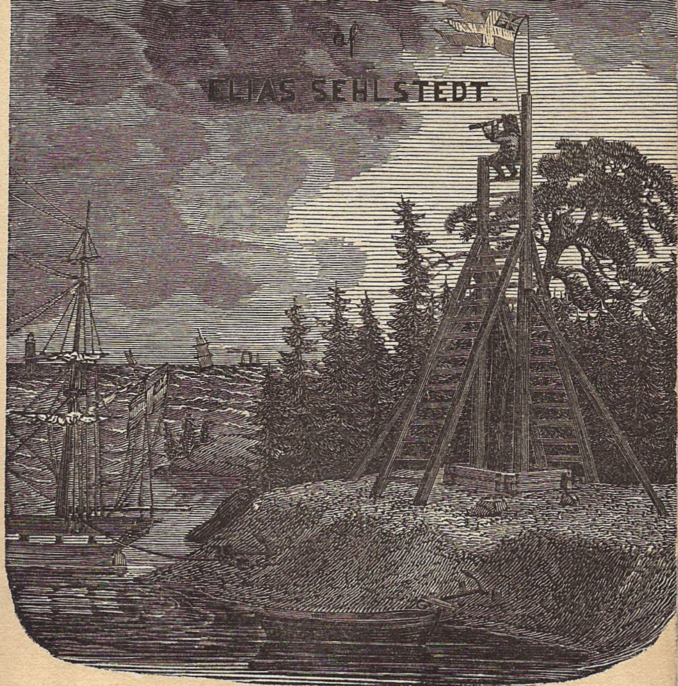
POETISK KALENDER

FÖR

1857

of

ELIAS SEHLSTEDT.

UTKIKEN.

POETISK KALENDER

FÖR

1857.

AF

ELIAS SEHLSTEDT.

STOCKHOLM,
PÅ J. L. BRUDINS FÖRLAG.

STOCKHOLM,
TRYCKT HOS JOH. BECKMAN, 1857.

Till min Nådiga Tant *** i Stockholm.

Jag får på det högsta tacka Tant för den angenäma skrifvelsen samt den lika angenäma underrättelsen, att Tant har flyttat ifrån *Kattrakarbacken*. Uppriktigt sagdt, har det varit en riktig pina, hvar gång jag nödgats skrifva den fatala adressen. Tant måste medge, att *Drottninggatan* låter bra mycket bättre än *Kattrakarbacken*, och jag gratulerar af allt hjerta till den lyckliga omflyttningen. Att en klarinett-blåsare bor i samma farstu, kan visst vara mindre angenämt; men då olägenheten inskränker sig till att blott *höra honom*, går det väl ändå an; värre vore det, om Tant äfven nödgades *se honom* blåsa, hvilket, i mitt tycke, är någonting afskyvärdt. Då jag var i Upsala, bodde jag vägg i vägg med en dylik pipare, så att jag var tvungen att både se och höra honom.

Han hade alltid söndriga läppar och skyllde på magsyra. Till på köpet nyttjade han *blå och hvita* näsdukar, hvilket är det otäckaste jag vet. Hans favorit-stycke var: "*Kommer du åter med gudaprakt*", hvilket han blåste sex timmar om dagen under en hel termin. Tant kan tänka hvilken plågo-ande! En qväll, sedan han somnat, tänkte jag slå ihjel honom, för att slippa höra honom blåsa dagen derpå; men vid närmare besinnande lät jag honom lefva, och han blef sedan auktions-vaktmästare och slutligen försupen namnsdagsblåsare. Allt detta har gjort, att hvar gång jag mött en klarinett-blåsare, har jag alltid börjat svettas och tänkt i mitt sinne: "kommer du åter med gudaprakt"? Jag begriper derföre ganska väl Tants förskräckelse för den blåsande hyresgästen; men gudskelof, att Tant icke bor tillsammans med honom!

Spöken har jag aldrig trott på, och hvad Tant behagat nämna i sitt bref angående något *oknytt* i Tants nya bostad har jag helt och hållet tagit som ett raljeri, och Tants förstånd är för mycket upplyst för att Tant skulle tro på dylika tokerier. Sjelf har jag hvarken hört eller sett något spöke, och tänker äfven hädanefter hvarken se eller höra något i den vägen.

"*Den rätt kan läsa sitt Fader vår,*
Han räds hvarken fan eller trollen."

Likvisst vill jag råda alla, och hvar och en i synnerhet, som är rädd och tror på spöken, att, vid första åsyn af något ditåt, icke afbida dess ankomst, utan genast ta till fötterna, så fort gnos kan, och som Vitalis sjunger:

"*Att benen som trumpinnar dem uti ändan slå*"; ty jag har hört sägas, att det skall vara ett ledsamt herrskap att ha göra med, isynnerhet som *de* alltid få tag i oss, men *vi* aldrig få tag i dem. Min tro är derföre att Tant mycket säkert får vara i fred för alla slags spökfigurer. Värre är det med klarinett-blåsaren. Honom önskar jag, på Tants vägnar, dit pepparn växer.

Fick jag skipa lag och rätt,
Skulle jag med allvar styra:
Den som blåste klarinett,
Skulle aldrig rum få hyra.

Husvill skulle han få gå,
Tills han skulle skifta färgen;
Men om rum han skulle få,
Blef det i *Tyskbagar-bergen.*

Orsaken hvarföre jag nu uppvaktar med denna epistel är egentligen den, att jag önskar få dedicera min nya kalender till min alltid goda och nådiga Tant, helst denna önskan står tillsammans med ett längesedan gifvet löfte att *tillegna Tant nästa häfte af mina visor.* Jag är derföre särdeles glad, att min sångmö nu, liksom major Stjernsvärds *turbin-tjärna*, "*håller hvad hon lofvar.*"

Namnet "Utkiken" torde förefalla Tant något besynnerligt, särdeles som jag ej kan begära, att Tant skall veta hvad en *Utkik* egentligen är, och torde jag derföre böra något närmare förklara hvad som menas med en sådan tingest, och hvad gemenskap han kan ha med mina visor.

En utkik, sådan den befinnes här på stället, är en mycket hög ställning, upprest på högsta punkten af ön och försedd med en mängd pinnar, alldeles som i en stege, hvarpå lotsarne, liksom Jakobs englar, vandra upp och ned, för att efterse, om några fartyg äro synliga till sjös, och sedan bege sig ut emot dem, dels för att be dem vara välkomna, dels och synnerligast för att visa dem rätta vägen och föra dem in "*i vår lugna hamn*". Då nämnde utkik är bygd i förening

med en på samma ställe växande tall, så kallas äfven denna lotsarnes luft-vandring: "*att gå i tallen.*" Skulle Tant någon gång komma hit, så afråder jag Tant på det högsta att gå upp i denna jätte-stege. Jag har sjelf varit deruppe en gång; men då jag kom upp och såg det böljande hafvet, blef jag sjösjuk och hade så när kommit med minst tio knops fart till min moder jorden igen.

Min sångmö håller också utkik. Det är derföre som denna kalender fått sitt namn. Hon håller utkik efter gröna lundar, fogelsång, leende dalar; men förgäfves stirrar hon kring de sandiga fälten och de nakna klipporna. Sandhamns Flora är torftig: *kattfötter* och *lingonris*, och dess Fauna inskränker sig till *getter* och *fiskmåsar*. I så fatala omständigheter, hvad skall en stackars sångmö sjunga om: fartyg och sjömansbyxor, storm och skydrag, get-ragg och toppsegel, sjöskum och långtobak! Tant får derföre ej undra på, om mina visor äro torftiga och ämnena inskränkta.

Jag ger dem nu i alla fall af godt hjerta utan pretention på bifall, men också icke alldeles känslolös derför, ty menniskan är svag.

Jag vet sen gammalt, att Tant alltid ansett mig alltför litet allvarsam i min poesi, och att jag vill inbilla folk att verlden är roligare än den är. Men, min nådiga Tant! inte är det roligt att sitta och lipa och suras öfver denna verldens vedermöda. Sorger och bekymmer, de finnas nog öfver allt. De följa oss som skuggan, äro efterhängsna som fan, och kunna aldrig undvikas. Derföre är det aldrig värdt att bråka med dem.

De komma ofta på oss som en pest,
Då vi på lyckan tro som allrabäst.
Om än vi springa, nå de oss till slutet.
Tro mig att det är sant: jag känner krutet.
Ty det är lika svårt för jordens son
Att fly dem, som att komma upp till mån'.

Men lika godt! jag har ej lust att bada
I tårar. Nej, jag älskar helst det glada.
Till dess en gång, "*när jag bärs ur mitt hus,*"
Vill jag se verlden lefnadsfrisk och ljus.
När friska nerver i mitt hjerta spritta,
På lifvets mudderpråm jag skulle sitta
Och ösa gyttja utur tidens flod,
En ängslig ler-gök med förkrossadt mod;

Och med ett hjerta, mörkt och öfvergifvet,
Blott sjunga: "*sorgen skuggan är af lifvet!*"
Nej tack! jag bättre vet på tidens ström,
Jag sjunger: "*goda gosse, glaset töm!*"
Och: "*hade jag sextusende riksdaler*
Uti quartaler!"
Och: "*fröjd i hjertan och pokaler!*"
Det muntrar sinnet, friskar upp vårt mod,
Och lyfter oss ur stoftets hökarbod
Till diktens kullar, evigt sommargröna,
Der, "*lik en fjäril, älskande det sköna,*"
Den glada själen svärmar om och far
Uti dess rika glänsande bazar.

Ja, Tant! glad skall jag vara, ty det har jag funnit vara det roligaste;

Och intet har man just att sörja öfver,
Om man blott har fullt upp hvad man behöfver.
I sorg vill jag mig aldrig gräfva ned,
Om jag för sorger blott får gå i fred.

Allvarsamt sagdt! Tycker Tant verkligen att jag är för litet allvarsam? Åh nej! det skall Tant inte tycka. Jag menar allvarsamt, fastän det ibland kanske låter som gyckel. Jag afbidar

emellertid Tants omdöme öfver min kalender, och önskar blott att dess läsning måtte bekomma väl. Men läs icke under klarinett-blåsarens musik-öfningar, ty det skulle bestämdt inverka menligt på Tants omdöme om min poesi. Välj hellre det angenäma ögonblicket efter en liten middagslur, eller vid doften af den arabiska bönan. Tag fram lilla pannan, gräddsnipan och sockerasken med Napoleon på locket — gamla Napoleon, det förstås! Jag har alltid tyckt mycket om den der lilla silfvergubben. Då kunde man säga att "*man lefde i ett tidehvarf.*" Det var en mästare att föra krig. Men så lärde han ej ut konsten heller. Och det är ej någon liten konst att föra krig. Mycket lättare är det att göra fred. Det skulle till och med Tant kunna göra. Men nu bry vi oss ej om någotdera.

Med Napoleons tillåtelse tar Tant sig nu en kopp kaffe ur den lilla blanka vår-pannan; och under denna angenäma sysselsättning hoppas jag Tant tittar på min lilla kalender-unge, hvilken pappa nu innesluter, liksom sig sjelf, i min nådiga Tants alltid visade ynnest och välvilja.

Sandhamn 1857.

Sommaren och Vintern på Sandhamn.

(Ur en Tullkarls minnesbok.)

Du frågar hvad jag gör Guds långa dag.
Ack! jag har göromål af många slag:
Hvar sommarmorgon, mulen eller klar,
Jag stiger opp, sen jag först vaknat har.
I reglementet står: när tuppen gal,
Man damma skall sin gamla tull-journal.

Trafiken börjar under hoj och rop
Från skepp, som vind beskedligt blåst ihop.
Och i en blink, som faen och hans mor,
Af sjökaptener proppas mitt kontor;
Och sjelf jag står, vid sådan segelfart,
Som Carl den Tolfte, *en mot tio*, snart.

Och hvad här bråkas, det kan aldrig tros:
Holländare, spanjorer och fransos
Med språk-förbistring, som vid Babels torn,
Försöka kollra bort tullinspektorn.
Och engelsmän — gif akt, att stå på tå!
I must speak english, fast det kostar på.

Förnuftigt sitter jag med penn' i hand.
Utaf cigarr-rök syns jag ej ibland.
Och mellan skepparlögner, stoj och spring
Tuggbussar dansa som små troll omkring.
Och så går sommarn. Vintern kommer sen.
Som mygg försvinna skepp och skeppskapten.

Då blir det lugnt och tyst som i en graf.
Ett silfverlock läggs på det djupa haf,
Och stora skälar gå, som man har sagt,
Med frakt af skältran i dess öde trakt.
Mer vet jag ej, oaktadt all min flit,
Ty denna tiden går jag aldrig dit.

Nu är jag stängd, som fisken i en kil.
Till fasta landet har jag tvenne mil.
Och närmsta grannen mellan mig och mån'
Är ryska kejsarn, öster härifrån.

Jag kan deröfver just ej sorgsen bli,
Ty mellan oss fanns aldrig sympati.

Snart öfversnöadt står mitt lilla bo.
Som björn i ide ligger jag i ro.
Och hände, sommardags, för fjesk och språng,
Att äta det fick bli en annan gång,
Så har jag nu så mycket mera skäl
Att äta opp quartalet och må väl.

Och skulle jag nu leds det minsta grand,
I nacken slår Apollo mig ibland.
Och skockas moln omkring mig någon gång,
Då slår jag mig på strängaspel och sång,
Tills det blir solsken i mitt bröst igen.
Nu vet du, hvad jag gör. Farväl, min Vän!

Liten Båtsman.

Romans.

Och liten båtsman sade:
"Till sjös skall jag nu gå!"
Och deri rätt han hade,
Ty han gick da'n derpå.

Han vinkade med handen,
Han tuggade och gret:
Hans fästmö stod på stranden,
Bredvid stod hennes get.

De hyfva och de lyfta
I lovart och i lä,
Och Lisa stod och snyfta',
Och geten ropte: *bää!*

Och vinden luften sopte
På höstens vis igen,
Och liten båtsman ropte:
"Farväl, min söta vän!"

Och vågen väldigt yrde,
Och högt gick hafvets svall.
Till Lissabon han styrde,
En stad i Portugal.

Snart ibland snö från fjellen
Satt Lisa med sin get,
Men lång blef vinterqvällen
Och tråkig, som man vet.

Då kom på vingar lätta
En liten knubbig gud.
Var tyst, skall jag berätta,
Att Lisa snart stod brud.

Ty Lisa tänkte riktigt:
"Förr'n sommaren står grön,
Kanske att liten båtsman
Är död i Spanska sjön."

Se! öfver dal och klyfta
Den unga majsol ler;
Sin ishjelm bergen lyfta
Från ärrig panna ner.

Och liten båtsman landar
Vid samma kust igen.
Han hissar flagg och standar,
Och längtar till sin vän.

Ej anande förtreten,
I land han ila vill:
På samma strand stod geten,
Men Lisa sågs ej till.

Och lika grön stod skogen,
Då liten båtsman kom,
Och geten hon var trogen,
Men Lisa var tvärtom.

Och liten båtsman sade:
"Till sjös vill jag nu gå!"
Och deri rätt han hade,
Ty han for da'n derpå.

Till "Henne".

Ljufva bild, min hulda tröstarinna,
Du min glädje från min barndoms dar!
Vid din röst mitt hjertas moln försvinna,
Vid din syn står hoppets stjerna klar.

Lifvets solskensdagar äro korta,
Och den tjusning, som vi lefva i,
Snart försvinner. Ack! när du är borta,
Är min vår- och sommarfröjd förbi.

Än en gång de unga björkar buga,
Och för solen öppnas blad och knopp:
Våren kommer, jag slår fönstret opp
Ack! välkommen — *lilla sommarfluga!*

Liffländingarne.

Jurri Mock och Petter Pallura.

PETTER PALLURA.

Stormarna rida på sjö och våg,
Hösten är kommen och skyarna drypa,
Salt ha vi icke en endaste nypa:
Jag måste öfver till Sverge med råg.
Båten är skröplig, ja väl, men han vakar
Präktigt i Östersjöns svalkande dop.
Jurri! du tvekar och hufvudet skakar,
Tror du att kölen ej hänger ihop!

JURRI MOCK.

Icke jag tvekar för båtens skull,
Beck kan man nog uti nåtena smeta.
Fan är ju lös, det må du väl veta:
Sjön är, ty värr! utaf Engelsmän full!

Ingen tillit jag för Engelsman hyser.
Bäst man i Sverge har handlat sig pank,
Kommer en *Bulldogg* och vädrar och fnyser —
Pang! och han skjuter vår skuta i sank.

PETTER PALLURA.

Jurri! jag vånde att skepp och befäl
Vore så många som sanden i hafvet,
Skulle på färden jag dränkas i qvafvet —
Bättre är våga än svälta ihjäl.
Något jag måste för vintern anstalta,
Jag mins i fjol hur förbannadt jag svalt.
Sitt du här hemma med småsten och salta,
Jag kan ej salta med annat än salt.

JURRI MOCK.

Feg var jag aldrig, men baxnas likväl
Komma den hiskliga flottan för nära.
Om du har lust — men jag, på min ära!
Har ingen lust till att skjutas ihjäl.
Res om dig lyster, jag kan dig ej råda;
Engelsman träffar dig nog på din stråt.
Vill han — så fan i min lilla låda!
Vänder han ut-in på folk och på båt.

PETTER PALLURA.

Allt vill jag våga, långt förr än jag tigger.

JURRI MOCK.

Akta dig! du kan bli tagen till slut.

PETTER PALLURA.

Engelsmans hvetbröd är bättre än knut.

JURRI MOCK.

Tyst! har du glömt, hvar Siberien ligger?

PETTER PALLURA.

Jurri, farväl! jag hör vågorna skumma,
Vinden är god, den skall svalka min själ.

JURRI MOCK.

Jag under tiden skall trösta din gumma:
Res uti Jumalas namn — farväl!

Vid hafvet.

Öfver gyllne fönsterbågen
Himlen drar gardin igen.
Solen sjunker tyst i vågen,
Natten kommer som en vän.

Jord och himmel vid hvarannan
Slumra efter dagens larm,
Och den höge lutar pannan
Stilla intill hafvets barm.

Frid och kärlek dem förena,
Deras slummer ingen stör.
Deras drömmar vet allena
Nattens stjerna ofvanför.

Ho är den som böljan söfver?
Stormens örn, hvem band väl den?
Ack! Guds ande sväfvar öfver
Vattnets dunkla djup igen.

Och de klara stjernor brinna —
Himmel! min tillbedjan tag!
Verldens fröjd och glans försvinna,
Jag har sett Guds anletsdrag.

Den mäktigaste på jorden.

Vår verld är just ett krigiskt fält,
Så långt som solen sprids.
Man här och der slår upp sitt tält
Och rustar sig till strids.
För hvad egentligt slåss vår ätt?
För magen kanske? Mycket rätt:
För den vi ut i härnad dra,
Ty magen vill så ha.

För den vi gå i djupa led,
För den är men'skan träl.
Och hur man pratar, mot och med,
I vården om vårt väl

Står magens framför hufvudets:
Potatis mer än böcker sätts.
Det är, gudnås! visst ej så bra,
Men magen vill så ha.

Och kan man icke hemma ha
Allt möjligt godt till hands,
Så skriker han: "gå ut och ta,
Det fins nog utomlands!"
Och furan fälls bland snö och is,
Och skeppen rustas dussinvis
Till Rio, Cap och Panama,
Ty magen vill så ha.

För hans skull skall man liflös stå
För struts och elefant;
För apor ofta stå på tå
Uppå Gibraltars brant.
Hos Ryssen man för väl ej far
För några skålpund kaviar.
Men man får tåla och fördra,
Ty magen vill så ha.

Och sniken är han och gemen
Och nästan alltid *svång.*

Man får riskera arm och ben
Och halsen mången gång.
Ser han ett träd, som plommon bär,
Så ropar han: "ta ner det der!"
Och går det väl, så är det bra,
Men magen vill så ha.

Sjelf går han ej en enda bit,
Nej, ej ett steg, hoc est:
Han bäras skall båd' hit och dit,
Hvar han sig finner bäst.
Och derför blir det hat och gnat,
Då man blott har två ben på stat.
Hans valspråk är: *håll i och dra!*
Ty magen vill så ha.

Tänk, om det unnadt blef en hvar
Blott hufvud ha och ben,
Så fick man se, hvad karl han var,
Och hur han stod sig sen.
Men som den dagen aldrig gryr,
Och han är den som verlden styr,
Så tror jag vi få vefven dra,
Ty magen vill så ha.

Våren 1856.

Hvad skall jag sjunga? skall jag kriget sjunga?
Nej! det har hvarken början eller slut.
Det var en gymnastik med kulor tunga,
Ett syndigt gyckelspel med blod och krut.
Och Östern hånfullt räcker ut sin tunga,
Och giftig ormgadd hväser som förut.
Hvem skall försona en gång broder-morden —
Ty Abels-blodet ropar öfver jorden.

Hvad skall jag sjunga? skall jag sjunga freden?
Åh ja! i brist på ämnen går det an.
Men annars har jag aldrig tyckt om seden,
Att man för roskull slår ihjäl hvarann.
Uppriktigt sagdt! Gud vet hvad man skall med den,
En fred, som blott föraktas af hvar man.

Och hvad vann verlden på det hela taget:
En näsa, lika lång som fredsfördraget!

Hvad skall jag sjunga? skall jag sjunga solen?
Nej! Våren har ej någon sol i år.
I snöglopp Flora går och lyfter kjolen,
Och Maj förlägen utan byxor står.
Tillbaka Våren flög mot himlapolen,
Och länge tål det innan göken slår.
Ty lärkan sköts, som Vårens helsning bringar —
Det är ett nidings-skott i Vårens vingar.

Hvad skall jag sjunga? kanske om mormoner?
Den läran är ett snart fördunstadt skum.
Det är ett nonsens ibland religioner,
Och deras prest-sekt mer än vanligt dum.
Jag vill ej kosta på den några toner,
Polisen är dess konsistorium.
Men presten tiger, det hör just till pjesen —
Polisen dömmer, som har glömt katkesen.

Hvad skall jag sjunga? skall jag jublet sjunga
Af "*lystige Studenters*" glada led?
Till Fyris strand och Odins lund de gunga
Att knyta hand i hand sin brödra-ked.

En länk ännu jag ville ha, J unga!
Om Finlands fått i ringen vara med!
Den ringen vore hel och härligt gjuten —
Men tyst! — man hör oss kanske bakom *knuten*.

Hvad skall jag sjunga? kanske om *kometen*,
Som ryktet vill ha hit en vacker dag;
Som slår oss kanske midt uti planeten,
Och det med jorden blir ett nappatag?
Det är blott prat att skrämma menskligheten,
Det vet ni kanske ej, men det vet jag:
Kometen är blott uppå himlapolen
En transport-båt, som bränsle för till solen.

Hvad skall jag sjunga? *Lifbevärings-saken?*
Nej! låt den frodas i sin skam-natur;
Ty verlden såg väl kanske aldrig maken
Till smutsig fana på en skyller-kur.
Jag vill ej, sångmö! se dig under taken
Af någon sedlöst dunkel jungfrubur.
För resten är det klart för hvar och enom,
Att målet är *kråkvinkligt* allt igenom.

Hvad skall jag sjunga? kanske om herr *Ander?*
Ack nej! han sjunger sjelf, så slipper jag.

Och lycklig är han, ty han slipper klander,
Och kransar får han, så han kan få slag.
Och när han sjunger, går det ej ibland er
Igenom merg och ben ett riktigt drag?
Man skulle kunna drifva med den sången
En liten väderqvarn uti salongen.

Hvad skall jag sjunga? *Dreyschock* eller *Nielsen?*
Två mästare i strängaspel och gom.
Förtjust och gripen hör man Danmarks "*Hilsen*",
Och när han hviskar, hörs det ner till Rom.
På landgången blef Dreyschock litet vilsen,
Och maestron dök i Norrström som en lom.
Men lyckligtvis, så drogs han upp på landet —
Men skada var det uppå Vasabandet!

Hvad skall jag sjunga? om den dyra tiden?
Ja! om det hjelpte, sjöng jag natt och dar.
Man måste ändå ha sin väst af siden
Och ej mot kroppen vara en barbar.
Den enkla, goda tiden är förliden,
Och Ryssland stegrat upp sin kaviar.
Jag frågar nu de gamla som de unga: —
Nu är min visa slut. — Hvad skall jag sjunga?

Vinterfärd

från Stockholm till Sandhamn.

Och jag for öfver sjö och jag for öfver is
På min enbet liksom en Vestgöth.
Den var ljusgul och röd, på sitt pinniga vis
Konstruerad, så innerligt söt.

Och jag hade en häst, som var from som en munk.
Af meriter jag såg endast en:
Då han gick, som han gick i sitt vanliga lunk,
Gick han alltid uppå fyra ben.

Och jag hade en skjutsbonde på min karret,
Som jag tyckte en liten grand smord.
“*Hvad han tänkte vet Freja, och skalden det vet*“,
Men till mig sa' han aldrig ett ord.

Och jag skulle långt ut till mitt ödsliga skär,
Och det mulnade till mer och mer.
Och jag tänkte: Gud gifve att isen nu bär,
Det annars kanhända bär ner!

Och på Kanholmens fjärd kom en snöby och tjöt,
Och då vet man att riktigt man mår.
Men vi ställde vår kurs, och min skjutsbonde skröt
Att det gick, fast han ej såg ett spår.

Och jag frös som en hund och jag svalt som en varg,
Och det fanns hvarken krog eller skjul.
Men det gjort ingenting, om det hjelpt att bli arg,
Men det hjelpte ej ringaste smul.

Och en underlig röst gick mitt öra förbi,
Det var grannens så rosslig och dof.
Men, min Gud! då jag såg på hans fysionomi,
Satt den arma kaninen och sof.

Och jag lade min panna i djupaste veck
Och skrek till: “hvar är vägen, din hund?“
Och han pekade litet åt hvart väderstreck
Och beskref hela himmelen rund.

Så jag sväfvade kring på den villande fjärd,
Tills jag ändtligt kom hem till min ö.
Men det var, unter uns, en sjuhelvetes färd,
Ty jag trodde att jag skulle dö.

Och jag lade i sängen min skälfvande kropp,
Och farväl utaf lifvet jag tog.
Men då morgonen kom och jag vaknade opp,
Fick jag se — att inte jag dog.

Tal

till rörliga Tullbevakningens hästar.

(Ur en Tullkarls minnesbok.)

Jag eder sammankallat,
J ök på stat!
Sen J tillbörligt stallat
Och fått er mat,
Jag ville något orda om ett och annat,
Förrän det inom kåren blir rent förbannadt.

J arma kampar alla
Och en och hvar!
Jag vill er anbefalla
En sak helt klar:
Att om J viljen framgent vid verket tjena,
Så mån J lyda order och aldrig skena.

Och vill ni ej bli spaka
På annat sätt,
Så skall ni piskan smaka
Som efter-rätt.
Och hjelper ingendera, så i det fallet
Fins nog en *skrapa* hvassare än den i stallet.

Vid Skeppsbron den förvaras,
Ni vet det väl.
Får ni rapport, så sparas
Den ej, min själ.
Med stallets *skrapa* kan man den ej förblanda,
Ty Tullens når från Ystad till Haparanda.

Jag varnar dig derföre,
Fyrbenta ätt!
Den öron har, han höre!
Här skipas rätt.
Till tecken att J hören, gif akt att gnägga!
Jag några ord vill eder på hjertat lägga.

J veten att J köpte's
Till tjenst å stat,
Och att ej litet löptes
Att till er mat

Erhålla lönförhöjning, J otacksamma!
Nu äten J, så faen må er anamma.

Man kan ej hungern söfva,
Det känna vi.
Och äta vi behöfva
Så väl som ni.
Men skall ni mat-förslaget allena njuta,
Ser jag ej annan utväg, än vi få sluta.

J tron väl att omsorgen
Att springa kring
Och köpa mat på torgen
Är ingenting.
J halm och hafra endast uti er mejen,
Gen fan för resten priset på *timothejen.*

Sen till, J ej förgäten
Vårt varnings-rop:
Att om, J hästar! äten
Opp alltihop,
Så mån J skulden endast på eder hvälfva,
Om vi kanske oss ställa i spilta sjelfva.

Ni kan er håg ej vända
Från mat och strö.

Ni natten står i ända
Och mumsar hö.
Ni skulle ej så hastigt oss ruinera,
Om ni af men'skor lärt er — att sofva mera.

Inskränken nu behofven
Och visen prof,
Och gör' er flit med hofven,
Men ät' med hof.
Gör' nu hvad jag har sökt på ert hjerta lägga!
Till tecken att J hört mig, gif akt att gnägga!

———

Tuppen Apollos död.

Apollo dog, som med sin sång
Mig väckt och glädt så mången gång.
Helt plötsligt tog hans bana slut,
Bedröfvad ser familjen ut.
Han biten blef utaf en hund,
Och dog i samma stund.

Han caput för familjen var,
Och skada var det uppå karl.
Hans skick var så, att man blef flat,
En air som en aristokrat;
Och fostrad under Spaniens sol —
Det hördes, när han gol.

Guldsmidd och rik var hans kostym.
Ett skoft som Jemtlands jägar-plym,
Och blodröd kam och dito krås,
Och artig var han, det förstås.
Man undrade också ej på,
Hvar höna stod på tå.

Och käck i *kärlek och kabal:*
Det var ej värdt för en rival
Att sticka dit. Då brann som kol
Hans blick, och sporren högg som stål.
På Carl den Tolfte bråddes han:
Han föll, om han ej vann.

“Men bäst han sjöng, och bäst han brann“,
För en lönmördare, som han,
Till jorden föll han blek och kall.
Och sen, hvad lär oss detta fall,
Om ej på denna jordens ö
Att tuppar också dö?

Han dör — men skall han ock uppstå?
Det tror jag, gudskelof, ej på.
Då vore himlens sällhet slut,
Man fick ej nattro en minut:

Vid evighetens morgonsol
Han också *evigt* gol.

Alltså, Apollo-bror, farväl!
Du jovialiskt glada själ!
Du lefde — och du sjöng för mig,
Du dog — och då sjöng jag för dig.
När jag fått ditt, och du fått mitt,
Så kan det vara qvitt.

Charad.

(Efter Langbein.)

Då regnet strömmar, och då stormen går,
Man gläds, att man till hands mitt *första* äger.
Den blott räds ingen storm, uppå hvars tysta läger
Mitt *andra* står.
Väl mången får af lyckans gunst försaka
Mitt *förstas* ägande på lifvets ban';
Men så kan ock en stackars fan
Mitt *hela* få — uti sin äkta maka.

(Hus-kors.)

Åsnans lof.

(Blumauer.)

Du goda djur! uppå hvars hud vi skrifva,
Och som oss bära vill!
Nej, längre vill jag dig ej skyldig blifva
Det lof, som hör dig till.

Med dina öron vill man skamlöst drifva,
Ty hånas blef din lott.
Men var du lugn: föraktliga de blifva
På kungahufvu'n blott.

Och hvem som än din långsamhet förklente,
Han är och blir en tok.
Han borde veta, att *festina lente*
Är just att vara klok.

Som söndagsbarn ditt rykte du besannat,
Det var i Moabs grind:
Du såg en engel der en gång, bland annat,
Då Bileam var blind.

Fördragsamheten fick du vid din födsel,
Vid mödor är du van.
Allt tar du lika, guld-last eller gödsel,
Och stryk som bara fan.

Som du, ej mången drager lass af hvete
För sina herrars bord,
Och nöjer sig ändå att ha till bete
Blott tisteln på vår jord.

I allt du tålig och förnöjd dig fogar,
Hur mycket på dig skälls.
Och plågad och förtryckt du går och knogar
I samma gråa pels.

Och glad din tistel letar du bland stenar,
Uppträttad vid ditt lass,
Då mången, som ej tisteln ens förtjenar,
Får spisa ananas.

Ångbåtsresan.

Jag reste, vet ni, en gång jag
På ångbåten *Roslagen*.
Det var en just gudomlig dag,
Och jag var helt betagen.
Förtjust med min cigarr i mund,
Jag steg ombord i *Furusund*,
Sen jag en frukost, stark och sund,
Hos löjtnanten passerat.

Jag följde gammal ångbåts-sed:
Att aldrig sig genera.
Jag på en soffa slog mig ned
För att filosofera.
Och resultatet på min ban'
Blef nu, som sedan hela da'n:
Att *Roslagen* han går som fan.
Det kan ej disputeras.

Kapten berömde ångmachin
Förutan minsta klander.
Jag drack en skål i sherry-vin
För *Hammar* och *Telander*.
Och vinden sjöng och solen brann,
Och röken akterut försvann,
Och båten nystade och spann
Sitt silfvergarn ur djupet.

Men sen jag snusat med kapten
Och blifvit hemmastadder,
Jag stod uti salongen sen
Åt tvenne gubbar *fadder*.
Och het och varm på bänk' och stol'n
Satt personal'n i middags-sol'n,
Och sjelfva *Randel* med fiol'n
Kom svettig till Norrtelje.

Der gaf jag vackra könets färg
Och fägring all min dyrkan.
För resten såg jag sten och berg
Och tornet snedt på kyrkan.
I kraft af *Malmsten* och af *Huss*,
Här badades för värk och fluss.
Sjelf källarmästar *Elvius*
Stod vattlagd uppå bryggan.

Men båten gick, och en och hvar
I försalongen trädde.
Der åt man lax, så färsk och rar,
Och stickelbär med grädde.
Och ögat ler, och magen mår,
Machinen går, och munnen går;
Och knappt man fått sin kaffetår,
Så kom man in i Wäddö.

Här landet var ett paradis,
Långt mera än dess rykte;
Kanalen dock, *onödigtvis*,
Tillkrånglad, som jag tyckte.
Allt hetare blef solens bloss.
Knapphändig för vår ång-koloss,
Kanal'n bokstafligt tryckte oss
I sina gröna armar.

I lunderna sjöng fogeln glad,
Och gungande stod rågen,
Och sippan neg, och gräs och blad
Sig bugade mot vågen.
En munter gök i björken satt.
Han ropte — jag tog af min hatt.
Och slåtter-folk och hö och skratt,
Och trinda barn gudsgåfvor!

En färja såg jag tung och trög,
För intet fjesk benägen.
En sväng-bro, stolt och himmelshög,
Steg, artigt nog, ur vägen.
Så tung den var med stock och sten,
Den drogs af blott en enda en —
Men gumman hade vackra ben,
Så långt jag kunde skåda.

I solen glänste liarna,
Der ängarne de slogo.
Ett ögonblick vid *Ortala* —
Och ett glas punsch vi togo.
Ej mycket väsen *Bruket* gör;
Men gummor sprungo strand utför:
En mängd af grädde, bär och smör
Kröp ner i försalongen.

Men midt emot en prostgård låg,
Visst en ibland de store.
Jag vände straxt till bön min håg:
Att sjelf jag prostfar vore!
Hvad kunde lyckan mera ge?
Just der vid kullen, som vi se,
Jag låge jemt och rullade
Min lilla söta mage.

Sen såg jag en och annan ko
I vassen stå och dricka. —
Nej, det var sant, på *Trästa* bro
Jag såg en vacker flicka.
På kinden helsans purpur flöt.
Gud signe dig, hvad du var söt!
Men bilden plötsligt, som jag njöt,
Försvann — i ångbåts-röken.

Men qvällen kom och solen sken
Emellan skogens stammar,
Och som en spegel viken re'n
I aftonrodnan flammar.
Jag fyllde magens afton-kraf.
Kapten två skott för staden gaf.
Jag sadlade Pegasen af
Och sof — uti *Östhammar*.

I det gröna.

Fåfängt sig i sorg fördjupa,
Himlen styr nog som han vill.
Kära gossar! låt oss supa,
Jag har flere skäl dertill!

Mina känslor eldigt stiga,
Rätta skälet, vet ni hvad?
Alla andra att förtiga,
Ett jag har att vara glad.

Jag har sett två ögon blicka,
Blixtrande och himmelsblå:
Jag har kysst en vacker flicka —
Jo! jag tror det kostar på.

Vänskapen.

Tro ej på dina vänner, tro på dig sjelf,
Ty vänskapen sig slingrar liksom en elf.
Ibland din lyckas leende stränder far den;
Men, ett tu tre, så vet du ej hvar du har den.

Oss verlden lurar lätt med sin fagra min:
Tro ej att vänskap fins i hvart vänligt grin!
Välj heldre ibland qvinnor, än ibland männer,
Och akta dig, för Guds skull, för portvins-vänner.

I ljusa solskensdagar din ande gläd:
Då frodas vänskaps-fröet som annan säd.
Men vill du *trogna* vänner till hjertat trycka,
Bed ödet ge dig fastbref på *ständig* lycka.

Ty mulnar lyckans himmel och sol går ned,
Förgäfves ser du då på din brödra-ked.
Med omvändt anlet' mängden snart för dig skyggar
Du ser, liksom i hafvet, ett stimm af ryggar.

På vänskapen du trodde. Nu ser du sjelf,
Att du ej seglar mer på dess glada elf.
Dess vatten föll med lyckan. På dig föll lotten
Att öfvergifven stå på dess nakna botten.

Landet.

Hur platt är stadens glädje ej
Mot landets, frisk och ren!
Och mot en äng af timotej,
Hvad är väl torg och sten!
Jag älskar jorden blomsterströdd
Och solen tidigt tänd.
Den som är utan näsa född,
Må bo i stad och gränd.

Låt stadsbon mura gård och grund
Och portgång och förmak.
Jag byter ej en skuggrik lund
Mot femton tegeltak.
Min silfverbäck, min grind, min häck
Han skrattar åt helt torrt:
Jag byter ändå ej min bäck
Emot hans rännsten bort.

Förnäm är stadens hvardags-ton —
En hvar vill vara stor.
Här är man litet hvar baron,
Om man har häst och kor.
Här vänder ingen mig sin rygg,
Här blir man aldrig klådd.
Jag bönder ser och broms och mygg,
Men aldrig någon knodd.

Spektakel fins i sta'n hvar qväll,
Musik och gas och rök.
Jag byter ej ett helt kapell
Emot en enda gök.
Och frisk är bygdens tös om hyn,
Ej insnörpt i planchett.
Jag byter ej en dans i byn
Emot en hel balett.

Ja, "*bygdens tärna sjutton år*"
Man ser sig mätt ej på.
Hon i pension visst icke går,
Men har förstånd ändå.
Förtjusande och lagom fet,
Och ögat himmelsblått —
Ack, när hon kysser, smäller det
Liksom ett kanonskott!

Du undrar väl att jag till slut
Kan trifvas här så bra.
Men vador ser så präktigt ut,
Och jag vill vador ha.
Som mitt beslut jag tog i dag,
Så har du här mitt svar:
Jag tar min Mats ur skolan jag
Och blir på landet qvar.

Kapten Ruff.

Gamle Ruff i själ och sinne
Var en grobian till sjös.
Bilden har jag i mitt minne,
Målad uti Lebensgröss'.

Som en skeppsbog var hans panna,
Näsan som ett dubbelt block,
Och på skuldran satt, förbanna!
Halsen som en *ankarstock*.

Kindens färg var buffel-läders,
Benen stodo jemt i *kryss;*
Håret stod alltjemt till väders,
Munnen som en tänd *kabyss*.

Gamle Ruffen, jemt begapad,
Var ett mål för skämt och gäck,
Magen som ett *lastrum* skapad,
Ryggen som ett *akterdäck*.

Riggen efter skrofvet passad —
Allt var styft och *bogen-opp*.
Bidevind var hatten brassad,
Spetsig som en *gaffeltopp*.

Jemt och samt var näfven knuten,
Knopad som en sjömans-knut.
När han talte, utur truten
Sprang en djefvul hvar minut.

Rapp var gubben uti tågen,
Trifdes aldrig rätt i land.
Många år han plöjde vågen,
Förde skepp från Hernösand.

Men han gjorde sista åren
Ett och annat haveri,
Söp genever, och på våren
Sattes af af Rederi.

Gubben Ruff, af gamla ullen,
Ger sig ej vid första tag,
Köpte krogen bredvid tullen
Och slog opp en vacker dag.

Så af målar'n, känd i orten,
Innan staden visste af,
Hade Ruffen öfver porten
Skylten med *ett skepp i qvaf.*

Krogen döptes ej med vatten,
Ruffen hade bättre ton,
Drack i glädjen — och om natten
Stod han lik i mangelbo'n.

Till en Tullkarl.

Vid hans dotters bröllop å Blidö gård.

1856.

I gode herrar, svenske män, m. m.!
Jag fått i uppdrag här att proponera
En bröllops-skål, en skål, som är oss kär:
För *brudens pappa* — vi ha mannen här.
Djerf och förfaren uppå vikings-tågen,
Kusin med stormen, fosterbror med vågen,
Han pejlar djupet ifrån trakt till trakt,
Och kronans flagga svajar på hans jakt.
Han trotsar hafvet, bränningar och brotten.
Det fins ej sten på hela Kanholms-botten,
Som han ej känner i den vilda elf,
Så väl som om han hade gjort den sjelf.

Han skyr ej mörkret ens: han har som katten
Tullögon, som han ser med midt i natten;
Och mellan skär och sund han ofta sam,
Der faen med kompass ej hittar fram.
Tvärsäkert styr han, hittar väl passagen,
Och vet nog vägen — hvar han tar fastagen.
Han klämmer till ibland på brottets ban' —
Förbrytarn rymmer, blir Amerikan.
Och ryktet säger, att lur'ndrejar-hären
För halfva sekel har han skrämt ur skären.

Se nu på gubben, hur han står förnöjdt
Med hvita pannan och med bruna kinden.
Han har i dag med fröjd sin jakt förtöjt
Och gigat seglena ihop för vinden.
Han ligger stilla, går ej öfver stag,
För motvind ingen oro honom qväljer:
Det skotas ej, det pumpas ej i dag,
Vi i dess ställe pumpa hans buteljer.

Se huru grönt och härligt Blidö står,
Och glada foglar uti träden sjunga.
Så må dess lundar framgent, år från år,
För dagens brudpar sina kronor gunga!
Och må dess timglas vara lyckligt ställdt,
Och trefnan's brasa uppå härden flamma;

Och när de mogna, dessa åkerfält,
Må frid och lycka mogna med detsamma!

Det fins i verlden många falska bud,
Och verldens visdom mången lärdom ljuger.
Men *tänka sundt och ha sitt hopp till Gud*,
Det är och blir ett vishetsbud som duger.
Då mannen, ledd utaf förståndets ljus,
Sin åker plöjer, sår och ser om hästen,
Och qvinnan stökar flitigt inom hus,
Så gör, med Guds hjelp se'n, vår Herre resten.

Skål, gamle Viking! låt pokalen gå!
Det rör oss ej hvad bröllopet kan kosta.
Vi kommit mangrant, och var säker på,
Att källarnyckeln ej i dag skall rosta.
Ty frid och fröjd är dagens ändamål,
Och fryntligt må du bröllops-vinet tappa.
En annan gång vi dricka morfars skål,
Nu tömma vi en skål för brudens pappa!

Tröst.

Vi vagga lik'dant uppå tidens haf,
Vårt lif samma prägel har.
Hvad såg du för nytt mellan vagga och graf,
Är allt sig ej likt som det var?
En äflan från början, en äflan till slut,
Så är det, så blir det, så var det förut
Alltjemt genom tidernas lopp.

Och såg du omkring dig väl annat än strid
Och oro och jemmer och gråt?
Bekymrena följa, som skuggan, bredvid
Vår vandring troget framåt.
Och brist och betryck kan man se, när man vill,
Men glädje och sällhet de räcka ej till,
På långt när, som sorger och qval.

Dock fins ett och annat, som tröstar likväl,
På lifvets sorgliga hed.
Ty *Hoppet* det lefver i menniskans själ,
En stjerna som ej vill gå ned.
Ty Gud har den sjelf som en fixstjerna satt:
Hon lyser i grafvarnas djupaste natt,
Och släcks ej i stormarnas brus.

Och *Tron* på Gud ofvan molnens rand —
Var rädd om dess heliga brand!
Att stundom dig räcktes en osynlig hand,
Det såg du väl också ibland.
Då nöden var störst, då kom hjelpen som bäst.
Och tror du han kom ifrån öst eller vest,
Han kom dock rätt ofvanifrån.

Och *Bönen*, Guds engel och menniskans vän,
Den känner du äfven väl,
Hur villigt han flyger och kommer igen
Med tröst till din brännande själ.
Dit opp fick du aldrig ett säkrare bud,
Förgäfves gick aldrig en suck till Gud:
Den kommer välsignad igen.

Med *dem* kan du trotsa båd' vind och våg
Och motgång och jemmer och nöd.

Med *dem* har du glädje och frid i din håg
Allt intill den bleka död.
Med *dem* du ej bygger på lösan sand:
Du vet, att *Han* lefver, som håller sin hand
Utöfver det flämtande stoft.

Vid gamla årets afresa.

1855.

Sitt opp, du gamle! du skall ta farväl
Och ändtligt lyfta på den slitna hatten.
Sätt på dig pelsen och svep om dig väl,
Ty det blir svalt att rida midt i natten.
Tro ej du saknas på vår sköna jord,
Sen du satt priset så enormt på födan.
Emjukatjenare! Med andra ord:
Jag skulle klå dig, om det lönte mödan.

Man knappt har kunnat få ett ärligt mål,
Sen krigets fackla öfver verlden flammat.
Hvad godt ha vi utaf Sebastopol,
Som du nu skryter att du har anammat.
Ha vi väl fått det allraminsta grand
Af mat och dryck af hela företaget?
Nej, *Finland*, gubbe! det är magens land,
Och vore *kuku* just vid detta laget.

Hur härligt vore icke lifvet då,
Och hvilket jubel ibland Sverges söner!
Den dyra tiden skulle snart förgå
Och ingen klaga öfver knappa löner.
Ty om ock mången såg ett ondt deri,
Det skulle alltid glädja men'skovännen,
Ty Finland skulle endast Sverges bli,
Blott för att delas mellan tjenstemännen.

Det är ej lätt i hast att komma håg
Hvad storverk du uträttat under året.
Jo! du har släppt ur landet all vår råg
Och satt opp priset på att klippa håret.
Guds hus du eldat, att vår frusna slägt
Mer komfortabelt kan vår Herre dyrka,
Och att odödlig bli som arkitekt,
Du skänkt en skorsten åt Sankt Jacobs kyrka.

Jag ville språka i förtrolighet
Ännu om andra små omständigheter;
Men natten flyr, och tiden, som du vet,
Är alltid kort och dyrbar för poeter.
Din efterträdare nu spiran tar
Och helsas skall i första morgon-väkten
Med en sprittny cantat. — Au revoir!
Sof som du börjat, helsa hem till slägten!

Också en grafskrift.

Högfärdig var han, ty han hade pengar,
Och en okufligt rak och kall gestalt,
Och hus och gårdar, ekipage och drängar,
Och räntor och reverser öfver allt.
Af siden tyngdes fönsterkarm och sängar,
Och bordet yppigt var, fast folket svalt.
För allt, utom sig sjelf, förakt han närde,
Blott rikedomen var hans men'skovärde.

Hans språk var hemskt, det låg en skräck i orden,
Hans blick var tigerns, då han spänner klon.
För honom intet heligt fans på jorden,
Och fans ett heligt, var det hans person.
Hans kassakista var hans himmel vorden,
Hans Mammons-dyrkan var hans religion.
Om mannens väsen var man ej förlägen:
Det skrifvet stod på pannans skylt: *ur vägen!*

Hvar han gick fram, der följde blod och tårar.
Förtrycket var en vällust för hans själ.
Och mången panna, som bekymret fårar,
Om svek och våld kan vittna äfvenväl.
En man som han, hvars lif blott känslan sårar,
Af verlden afskydd, borde slås ihjäl.
Och synden, ack! hvad kunde det väl vara,
Att rensa jorden från en pestböld bara!

Den rike mannen låg uppå sitt sista,
Och om hvarannan hans betjening sprang.
Han skrek att han ej ville lifvet mista,
Tills dödens lia honom slutligt tvang.
Då sista spiken slogs uti hans kista,
Föll än ett slag mot locket, så det sang.
Och folket sprang. Men sagan den blef trogen
Och lefver än i Nord, att faen — — —.

Visa.

På lätta vingar tiden ilar fort,
Och år och månader skifta.
Men ack! hvad har jag stackars flicka gjort,
Att jag mig ej kan få gifta?
Ack, kära systrar små! hvad tycker ni:
Bör ungkarlslifvet icke utdömdt bli?
Ack, om jag lagar fick stifta!

Jag sett så mången ung och vacker karl,
Som tyckts så ömt på mig blicka.
Men ingen friar, och jag brådtom har,
Ty jag är snart en gammal flicka.
När jag helst tala vill om giftermål,
Då pratas endast om Sebastopol,
Att man förargad kan spricka.

Det är ju faseligt i unga år
Att sitta ensam och klaga.
Apthekarn kan visst vara bra för sår,
Men är för skröplig att taga.
Och Stadsfiskalen kan visst vara rask —
Men Herre Gud, en sådan puttifnask
Kan mig alls inte behaga.

Jag rättnu tretti år på nacken har —
Besinnen, systrar, skandalen!
En fästman skulle just nu vara rar
Och lindra alla hjerteqvalen.
Men kan jag, arma, ingen annan få,
I nödfall har jag två att välja på:
Apthekarn eller Stadsfiskalen.

Till Stockholm reste jag en vacker dag —
"*Min julle lätt uppå vågen.*"
Men der fans många flickor fler än jag,
Och lyckan var mig ej bevågen.
Men jag blef trött att fara land och strand,
Jag reste hem igen till Wermeland
Och slog allt giftermål ur hågen.

Ja, kära gossar! jag nog bjudit till!
Nu kan ni gå der och sprätta.

Om ödet mig till slut nödvändigt vill
På *öfverblifna kartan* sätta,
Så får jag trösta mig så godt jag kan:
"*Ett rysligt påhäng är en äkta man*",
Det har man sagt mig långt för detta.

Grafskrift.

Sof i ro, du gamla sångar-hjerta!
Tiden med dess mångbesjungna smärta
Skall ej tränga inom grafvens frid.
Ej du saknar *lifvets snabba stunder:*
Ack! du har så trefligt här inunder,
Knuffas ej af en orolig tid.

Fast du visste hvad det var att strida,
Lifvet såg du från dess glada sida,
Visor sjöng du för ditt nöje skull.
Du som andra har väl vilsefarit,
Men en hygglig pojke har du varit,
Det erkännes på din döda mull.

I ett godt kalas du trifdes gerna.
Vänskapen dig följde som en stjerna
Huld och trogen utför lifvets elf.
Du var fet, det ville mången klandra,
Men i herrans namn! hvad rör det andra,
Då man haft besvär att tugga sjelf.

Ja, du mådde godt och skötte magen.
Tröstlös gick du ej för morgondagen,
Ty du tänkte under sång och skämt:
"Sämre går nog mången här och larfvar",
Och du såg att himlen födde sparfvar,
Och ditt hopp stod ofvan solen jemt.

Ack! när hjertat brustit, och vårt öga
Flammat ut och släckts, då gör så föga,
Huru stoftet döms, som hädansof.
Fritt må verlden om vårt värde tvista!
Sargar ilskan minnet vid vår kista,
Grafvens folk är döfstumt, gudskelof!

Senhösten.

(Sandhamn 1855.)

Djupt uti dimman ligger begrafvet
Landet, så långt jag kan skåda förut.
Hösten är kommen. Stormen och hafvet
Drabba tillsammans i vildaste tjut.
Böljornas kampar frustande skena,
Stänka sitt skum emot stjernornas sfer.
Tro mig! det pröfvar, det frestar hvar sena,
Lifvet härute bland "kobbar" och skär.

Här duga inga klemiga kroppar,
Ruff bör det vara i hufvud och fot.
Man borde vara minst utaf koppar,
Kanske i längden man då stod emot.
Här böjes ofta toppen af tallen
Ända till jorden, höflig och mjuk.
Här blåser håret rakt utaf skallen:
Ingen härute kan nyttja peruk.

Vågen är grön-ögd, svartblå är polen,
Vindarna tjuta i tak-ås och knut.
Solen och månan, månan och solen,
Ingen på länge vet, hur de se ut.
Bräckta som stickor mast-toppar ryka,
Skälhundar titta i vågornas bryn.
Gastarna skrika, skutorna dyka
Än uti djupet och än uti skyn.

Stormfoglar, skrämda, rasta i tågen,
Råstång och segel brista i tu.
Aborrar gapa högt öfver vågen,
Undra och tänka: "hvad helvete nu!"
Vrålande kastas skummande yren,
Sjelfva matroserna blekna som lik.
Qvällen är snö-tjock, ingen ser fyren,
Allt är ett virr-varr i jemmer och skrik.

Lotsen skall möta, tecknet är gifvet,
Klar är på skeppet kast-linan gjord.
Tåget han binder fast omkring lifvet,
Hoppar i hafvet och halas ombord.
Islupen står han ända till hatten,
Glad att han eger sitt torftiga bröd.
Hvit som en is-björn står han vid *ratten*,
Oviss, om kursen är lif eller död.

Skeppet är redlöst, honom förutan,
Opp skall han passa båd' akter och för.
Oftast från skeppsbrott räddar han skutan,
Oftast är ovett hans enda dusör.
Dömd ifrån början till mödor och fara,
Jemt skall han slåss mot den eviga sjön.
Heldre skarprättare ville jag vara,
Än ha, som han — fem riksdaler i lön.

Här är vår lefnad ibland rätt eländig:
Hjelplös och arm får befolkningen dö.
Läkare fins ej, och ej *fru Nödvändig*,
Två mil till presten, långt bort på en ö.
Något jag ville väl ändå betala,
Om af de tre fans åtminstone en.
Blefve jag riksdagsman, skulle jag tala,
Så att det gick genom merg, genom ben!

Pelles visa.

Skall jag sorgsen vara?
Nej! emot mig blicka
Annas ögon klara:
Hon så trofast är.
Troget skall jag gömma
Bilden af min flicka,
Aldrig skall jag glömma
Den jag hafver kär.

Väl har Herrgårds-Calle
Bligat smått på logen
Och satt i min skalle
Myror nog, minsann!
Men hon tyckte mera
Om mitt torp i skogen,
Än att kurtisera
Med en glop som han.

Stugan skall bli färdig
Innan löfvet gulnar.
Blott man är ihärdig,
Stort är hvad man kan.
Torpet skall nog duga,
Och förr'n vintern mulnar,
Dela vi vår stuga
Hjertligt med hvarann.

Nästa ny det smäller,
Om ej skam kan trolla.
Glömt har jag ej heller
Att ge bok och ring.
Löfte gaf oss "*Nåda*"
Att på herrgåln hålla
Bröllop åt oss båda
Rakt för ingenting.

Arbetet nog skänker
Hvad vårt lif behöfver,
Alltid så jag tänker,
Alltid så jag fann.
Bli vi sedan flera,
Sörjer jag ej öfver,
Gud kan göra mera
Än en annan kan.

Skall jag sorgsen vara?
Nej! emot mig blicka
Annas ögon klara:
Hon så trofast är.
Troget skall jag gömma
Bilden af min flicka,
Aldrig skall jag glömma
Den jag hafver kär.

Ty med själ och öga
Älskar hon sin Pelle;
Och då bryr mig föga
Hela verldens lopp.
Om all verld J böden
Uti Annas ställe,
Heldre då i döden
Gaf jag andan opp.

Herr Jöns eller Rådmans-valet.

"Till torgs, till torgs!" budkafveln går:
I rådstu-sal
Uti vår stad nu förestår
Ett rådmans-val!

Och många borgare de gå
På egna ben;
Men mången dras af hästar två,
För tung för en.

Herr Jöns han rakar bort sitt skägg,
Dess färg är grått.
Till frukost äter han par ägg:
Det smakar godt;

Och dricker sen, som han är van,
Sitt porter-krus,
Och gläds att kunna, fram på da'n,
Stå mot ett rus.

Ty att bli rådman är hans mål:
Hans hopp är tryggt;
Och derför har han nu en bål
På förhand bryggt.

Förnöjd han knäpper sin syrtut,
Och färdig re'n
Han nacken slår mer styf bakut
Och ordar se'n:

"Adjö, min fru! nu vandrar jag:
Ställ glas kring bål'n!
Vi få väl halfva sta'n i dag
I rådmansgåln."

Men frun hon skrek så glad och säll:
"Min hjertans du!
Låt se, att gumman din i qväll
Är rådmans-fru!" —

Men Jöns stod, allt som valet skred,
Långnäst och qvald.
Hans närmsta granne, som var smed,
Blef allmänt vald.

Att Jöns båd' svettades och frös
Ej undras på.
Då han kom hem, var elden lös
I hvarje vrå.

Frun hoppar som ett retadt höns
I dörr'n och svär:
"Du kallas icke blott, du är
En riktig Jöns."

Hon skrek, allt som dess harm tog till,
I gråt och gnäll:
"Nu kan du gerna, om du vill,
Bli sme'ns gesäll."

"Ty bättre passar du till dräng,
Än skipa lag.
Och köp dig fort en enmans-säng,
Det råder jag!" —

Och följden, om mitt herrskap tror,
Blef slutligt den,
Att Jöns gick flat på sitt kontor —
Slog dörr'n igen.

Hemvandringen.

Hvad! Det snögar!
Se på hatten!
Stora högar!
Det var katten!
Usch! så'nt väder
Förstör kläder.

Utan näsa
Vore knuten!
Hjelper läsa?
Nej, håll truten.
Håll om magen,
Drag opp kragen.

Intet stoppar,
Hatt och skyggen.
Nu det droppar
Nedåt ryggen.
Drifvor ökas,
Gator krökas.

Skall jag vända?
Död och pina!
Jag bor ända
I Kathrina.
Kors hvad backar!
Svetten lackar.

Midt i djupa
Rännsten klef jag.
Hufvudstupa
Fyrbent blef jag.
Ligg och spotta!
Hit och skotta!

Jag anklagar
Bums polisen.
Fins ej lagar?
Jo, i spisen.

Låt bli snafva!
Opp och trafva!

Kors, nu tror jag
Jag ser huset.
Jo, här bor jag,
Hit med ljuset!
Lys i trappan,
Tag mot kappan!

Aldrig maken
Fans till väder.
Lägg på haken,
Hit med kläder!
Död och fasa!
Ved och brasa!

Bättre mår jag
Innesluten;
Aldrig går jag
Utom knuten.
Hör så'nt väder!
Sätt på fläder!

Hin må titta
Ut i yran.

Bättre sitta
Här med lyran
Lugnt och spela.
"*Sela!*"

En vår-morgon.

Vid en liten bäck som bullrar
Ligger jag förnöjd och glad,
Och min lilla corpus kullrar
I ett riktigt rosenbad.
Fjärilar och sländor leka,
Glänsande i morgonsol'n.
Muntert mig på näsan peka
Sippan och violn.

Liten talltrast står och bockar
Med sin flöjt på lummig gren.
Vinden fattar mina lockar
Och friserar om tupén.
Västen öppen, barmen naken,
Utan hatt och paletå —
Det gör ingenting till saken,
Det ser ingen på.

Fritt må vindarna mig lufva,
Fritt må jag bli brun om hyn!
Hufvudet på gräsets tufva,
Benena rätt opp i skyn!
Jag natur'n vill njuta bara
Ända i dess djupa grund.
Låt mig glad och tokig vara
Blott en liten stund.

Orren spelar på sin lyra,
Ekorr'n uti björken gnor.
Mjukatjenare, herr Myra!
"Får jag lof att säga bror?"
Ingen under att du stånkar:
Släpp den här och gå din kos!
Säg, när denna stock du kånkar,
Hvem du tjenar hos!

Virtuos på kam och giga,
Göken gal i granens topp.
Liten knubbig Nyckelpiga
Svänger sig i röd salopp.
Hvar bor du, min lilla tärna,
Hvem har jungfruns kappa sytt?
Hvart kan hon som längst sig ärna?
Fick jag svar? jo pytt!

Nej! nu börjar solen titta,
Allt för nitisk i sitt kall.
I din skugga låt mig sitta,
Söta gamla farbror Tall!
Endast för att se på våren
Har jag hit i skogen gått.
Farbror är väl bra till åren,
Farbrors hår är grått!

Kraftfull tycks ändå hvar sena,
Fastän håret blifvit tunnt.
Men låt bli! hvad skall det tjena
Kasta ner så mycken *strunt*.
Är det farbror sjelf som måttar?
Är jag kanske till förfång?
Kors! jag tror att farbror spottar
Tuggbussar, fi donc! —

Ack, natur! när får jag möta
Dig igen med lif och själ?
Ty jag måste hem och sköta
Mina pligter nu, farväl!
Jag ditt glada sällskap saknar
Under dagens bråk, min vän!
Nästa morgon, då jag vaknar,
Kommer jag igen.

Den första vår-seglatsen.

Ila och kila, min ekbygda båt!
Länge jag legat i land nu och rotat.
Vind är nord-ost, *bidevind* har jag skotat;
Skräck ej på fockskot, hal an, det gör åt!
Syns der ett berg? Nej, ett isblock, som hittar
Vägen i Östersjöns brusande flod.
Ser ni ej skjäl'n, der i *lovart* han tittar!
Lägg'en på skall'n med det vingade lod!

Tog det? jo pytt!
Hufvu't han vred.
Ladda på nytt!
Nu dök han ned.

Våren har ännu ej isarna smält,
Lapptals de komma från Bottniska viken.

Skjälarna, ledsna vid fiskarnas riken,
Segla på dem som kaptener så snällt.
Solskenet vänligt de bestarna söfver,
Ungarna leka med mödrarna gladt;
Spräckliga hafs-örnar sväfva deröfver,
Äntra ibland deras våta fregatt.

Skjälen då far
Djupt ned till Ran.
Örn sitter qvar
Snopen som fan.

Gossar, pass på! det ser mörkt ut i skyn,
Stormen i seglena ilsknare hviner,
Vågen slår öfver: ös, edra kaniner!
Vräk er i *lovart*, håll opp emot *byn!*
Fockskot har sprungit, gör *klart till att vända*,
Håll bara *fullt*, vi ha *Grönskär* * förut!
Ligg ej i *lä*, det går rakt öfverända:
Ös bara friskt! Är ni rädda? Åh hut!

Nu tror jag mest
Kölen är lös.
Tag din *sydvest*,
Ös bara, ös

*) Den yttre fyrbåken vid Sandhamn.

Här ha vi *Grönskär*, och här ha vi strand.
Det var hin håle hvad hafvet kan vräka!
Nu börja molnena också att läka:
Himmel och haf ta hvarandra i hand.
Gossar! ej längre med öskaret bråken:
Pumpa förslår ej, ty båten är läck.
Här står fyrmästar'n, och här ha vi *båken*,
Här få vi kaffe, kanske med "*avec*"*!*

Kors, sådan il!
Hafvet det rök.
Nu, kapten Pihl!
Ge oss en *gök!*

Se'n dra vi hemåt med glädje och mod.
Stormen har lagt sig och luften är rensad.
Allting är klargjordt och båten är länsad,
Himlen har *lättat* och vinden är god.
Andra må fritt uppå landbacken vandra,
Krångla med stutar och beta sin ko! —
"*Hafvet är godt, det må du ej klandra,*
Frihet och glädje på hafvet bo."

Gossar, sätt ut!
Seglena loss!
Ladda och skjut!
Tack nu för oss!

Skärgårds-flickan.

Vänligt öfver morgon-dimman
Solen väcker skog och äng,
Sofver aldrig öfver timman,
Stiger aldrig sent ur säng.
Foglar qvittra, vindar hviska,
Örnen far på härnads-tåg;
Måsar, ute för att fiska,
Vittja våg på våg.

Med sin bytta uti handen,
Skurad i hvartenda nåt,
Vandrar flickan ner till stranden,
Skjuter ut sin lätta båt.
För att mjölka skall hon fara,
Och vid årans raska gång
Sjunger hon, och bergen svara
Gladt på hennes sång:

Ila, min åra!
Våg, var mig huld!
Lys i min fåra,
Sol utaf guld!
Då vågorna nicka,
Så gläds jag deråt:
Fastän jag är flicka,
Jag älskar min båt.

Lustig är färden.
Fjerran och när
Speglas i fjärden
Öar och skär.
Och klipporna skina
I morgonens brand,
Och *kossorna* mina
De vänta på strand.

Vänta, jag kommer,
Raskt går det fram!
Jag skall se om er,
Getter och lam.
Snart ser jag er springa
Emot mig till sjön.
Re'n skällorna klinga
Derborta på ön.

Ila, min åra!
Våg var mig huld!
Lys i min fåra,
Sol utaf guld!
Då vågorna nicka,
Så gläds jag deråt:
Fastän jag är flicka,
Jag älskar min båt. —

Bäst hon sjunger, solen sprider
Sina strålar blekt och matt.
Öfver djupet stormen rider,
Himlen svartnar som en natt.
Flickan, ännu glad i hågen,
Raskt och modigt brister ut:
"Jag har kämpat förr mot vågen
Och nått strand till slut."

Sagdt! Men plötsligt barmen skälfver:
Länge pröfvad åra brast.
Hela hafvet skyhögt hvälfver,
Båten kantrar i en hast;
Vräker emot öde stränder,
Skummet öfver bogen sjöd —
Flickan, blek, med knäppta händer,
Satt på kölen — död.

Telegrafen.

Pratmakare till profession,
Och rapportör för land och haf!
För dig jag höjer sångens ton,
Du gamla Telegraf!
Du stängt din dörr, ty från i dag
Din postgång är för året slut.
Men, lika godt! jag pratar jag,
Sen du har pratat ut.*

Jag kan omöjligt hålla mund,
På läpparna bo sång och skämt.
Som jemt jag har min *skaldestund*,
Så stå de öppna jemt.
Jag vet ej sjelf hur det är fatt,
Men tungan går som bara hin,
Och ord och tankar flyga gladt
Som flugor ut och in.

*) Telegraferingen upphörde för året d. 1 Dec.

Jag måste sjunga hvad jag ser
Och hvad jag möta kan i hast.
Min plats ej många ämnen ger:
Jag tar hvad jag får fast.
Här fins ej ens potatisland
Att sjunga om — men skjäl och tran
Och berg och haf och sten och sand,
Det fins som bara fan.

Och derför, när jag går, som nu,
Kring berg och backar med min sång
Och träffar på en man som du,
Straxt hejdar jag min gång.
Det är just ingenting jag vill.
Jag granne är, och på den grund
Jag veta vill hur det står till,
Och prata bort en stund.

Herr Telegraf! man frågat mig
Hvarför du slutat med din vakt.
Men hvad jag säger nu till dig,
Är oss emellan sagdt.
Att du slöt opp, var illa gjordt.
Så länge skepp kan komma fram,
Du med din post fortfara bordt —
Det var båd' synd och skam.

Väl kunde du ha hållit ut
Åtminstone till nyårs-qväll:
Hvad var det för ett ynkligt prut
Blott för en bagatell!
Det var väl ändå någons fel.
Men så det går all verlden kring:
Man silar mygg, men en kamel
Den sväljs som ingenting.

Här språkar jag tills jag blir hes.
Allt hvad här fins är torrt och kallt:
En vacker utsigt, det medges!
Men det är också allt.
Jag kan nu längre ej stå här,
Det blåser ju så oerhördt. —
Ursäkta att jag gjort besvär,
Och att din lur jag stört!

Då våren kommer, träffas vi:
Sof godt uppå din klippa kal.
Om du *elektrisk* kunde bli
En gång som din rival!
Men ack! det blir du ej, min vän,
Du är och blir, trots tidens kraf,
En klumpig optikus mot den —
Adjö! herr Telegraf!

Sven Petter.

Sven Petter han gick för sin fader att stå.
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Han ville ge besked hvad hans hjerta låg på.
För hi och för hej, och för hej hej hej!

Men gubben satt trägen och band på sin not.
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Han hade knappt tid att ta son sin emot.
För hi och för hej, och för hej hej hej!

Sven Petter han gick fram till spiselns häll.
För hi och för hej, och för hej hej hej!
"På herrgåln jag slutat mitt dagsverk i qväll."
För hi och för hej, och för hej hej hej!

"Jag är nu så lysten att blifva suldat.
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Till Ryssen jag har ett så brinnande hat."
För hi och för hej, och för hej hej hej!

"Lyttnanten på herrgåln och bror hans kadett,
För hi och för hej, och för hej hej hej!
De slåss så guds-innerligt på bajonett."
För hi och för hej, och för hej hej hej!

"En kan riktigt höra uppå deras tal,
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Att ingen nu längre kan bli neutral."
För hi och för hej, och för hej hej hej!

"Ja, riktigt uppå Carl den Tolfte de brås,
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Ty hela deras själ är att Ryssen skall klås."
För hi och för hej, och för hej hej hej!

"Min helaste hjertblod den hoppar i mig.
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Till vår'n tros att Sverge har brinnande krig."
För hi och för hej, och för hej hej hej!

Men gubben han blängde och ropte: "hvasa!
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Jag tror, ta mej fan! att du inte mår bra."
För hi och för hej, och för hej hej hej!

"Nej, far! jag kan aldrig i verlden må bra,
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Om ej emot Ryssen jag pliten får dra."
För hi och för hej, och för hej hej hej!

Och bössan han tog, der på väggen hon hang,
För hi och för hej, och för hej hej hej!
"På axel gevär!" skrek han till så det sang.
För hi och för hej, och för hej hej hej!

Men gubben han kunde ej sonen stå mot:
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Han så-stången tog och sköt undan sin not.
För hi och för hej, och för hej hej hej!

På så-stången slog han liksom ett gevär:
För hi och för hej, och för hej hej hej!
"Du narrar mig, pojke! så gammal jag är."
För hi och för hej, och för hej hej hej!

"Fast sextio år, blir jag ung i hvar led:
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Blir 'ofren' till vår'n, tror jag sjelf jag går med."
För hi och för hej, och för hej hej hej!

"Men jag är för gammal: gå du som är ung!
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Och slåss som en karl för ditt land och din kung!"
För hi och för hej, och för hej hej hej!

Sven Petter knappt hört så förståndiga ord,
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Han började trumma på bänkar och bord.
För hi och för hej, och för hej hej hej!

"I morgon," han skrek, "till lyttnanten jag går!
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Till honom jag ger mig med hull och med hår."
För hi och för hej, och för hej hej hej!

En skål i det gröna.

Sångare alla! glädtigt nu helsen
Våren med sångens gudomliga ton!
Vintern har riktigt fått uppå pelsen,
Grusad är re'n hans försilfrade thron.
Ångrande tårar gråter den stränge,
Hejdar förgäfves solgudens spann:
Hårdhändta herrar herrska ej länge —
Vintern är nordens Christian Tyrann.

Våldet var alltid fäst vid hans spira.
Påbud han hade som baraste hin:
Ylle kring magen skulle man vira,
Hufvud och axlar stoppa i skinn.
Källvatten tordes knappast man smaka,
Jemt fick man elda och passa på spjäll.
Ständigt man skulle bränderna maka,
Sitta i lamp-os från morgon till qväll.

Knappast man tordes gå utom knuten:
Isbark och snöglopp ständigt det föll.
Ville man trotsa, fick man på truten,
Sjelfva Guds sol uppå afstånd han höll.
Dito på sjöar bojor han lade;
Hemskt från hvart tak hängde mördande spett.
Mulen och kulen, aldrig han hade
Ringaste tecken till mennisko-vett.

Efter hans pipa ingen nu dansar,
Rättnu man andas kan som förut.
"*Våren är kommen. På sina kransar*
Ängarna binda." Våldet är slut.
Nu kan man hänga pelsen i skrubben,
Lappskor och muddar på vind bära opp.
Sjelfvaste Flora dansar i stubben,
Fläktar i vinden sin blomstersalopp.

Våren är kommen. Glädjen och sången
Följa som eviga englar hans spår.
Sofven J, Skalder! Fram med basongen!
"*Lärkorna sjunga: nu är det vår!*"
Sorgen i hjertat ligger begrafven,
Smärtan, den otäckan, känner jag ej.
"*Upp genom luften, bort öfver hafven*"
Hör man ej annat än *hipp och hurrej.*

Orren i skogen spelar och blundar —
Man kan bli tokig. Hit med kantin!
"*Vikingasäten, åldriga lundar!*"
Sverge, din skål uti skummande vin!
Du är gudomlig, vår-smyckad vorden,
Hör hvilket jubel kring berg och kring dal!
Maken till gumma fins ej på jorden —
Svea! din skål ur min fyllda pokal!

Fogeln på Grönskär.

Lilla fogel! sjunger du ändå,
Fast du flugit vilse, kan jag tycka!
Inga lundar finnas här att få,
Gräs och blommor inga dalar smycka.

Öde rymder, haf och sand och sten
Ser du rundt omkring dig, der du sitter;
Stackars liten! ingen lummig gren,
Blott en naken flaggstång för ditt qvitter!

Måsar skria hela dagen lång,
Ingen lärk-sång klingar och förtjusar:
Vinden sjunger blott sin vilda sång,
Hafvets rullbas genom rymden brusar.

Lugn du sitter, lyssnar ej derpå.
Fastän stormen i ditt strängspel griper,
Ack! du sjunger lika gladt ändå —
Lycklig du, som ingenting begriper!

Mina minnen.

Ack, jag var också ung en gång,
Och hjertat fylldes opp af sång,
Och jag sjöng glada visor.
Romantisk, glad och lagom blek,
Jag ansåg lifvet som en lek —
Den tiden stod jag på aptek
Och skälldes för Provisor.

Jag bredde plåster, gjorde thé,
Mixturer, pulver och gelé
För frossa, värk och feber.
Jag plåstrade ibland på sår,
Var het som tända eld i blår,
Strök cedro i mitt blonda hår,
Och luktade kobeber.

För mig ej större nöje fans
Än dans — ty fordomdags var dans
Ännu ibland talanger.
Kitaj och frack var tidens drägt.
Jag bjöd morseller och konfekt,
Tog skutt att damen blef förskräckt
För mina battemanger.

Så flög min ungdomstid förbi
Bland piller, burkar och charpi,
Och sång och piruetter.
Jag blef en viss seigneur till slut,
Brändt hår, såg ej så illa ut —
Ren skjorta, krås och fin surtout
Och veckade manchetter.

Aptekarn sjelf, helt frisk och sund,
Föll der han stod en morgonstund,
Som han tog på sig västen.
Det blef ett väsen och ett skrik —
Man pratade om arsenik.
Gud vet! nog bars han ut som lik
Och togs om hand af presten.

Jag såg apteket stå i pris,
Tog enkan på aptekar-vis

Och köpte bröllops-kläder;
Blef gift och rik, och lyckan log.
Jag husbond-väldet genast tog —
Men frun blef arg, fick slag och dog
Och gick till sina fäder.

Så är all jordisk lott, gunås!
Jag sörjde rysligt, det förstås,
Det nyss begynta smeket;
Blef melankolisk dag från dag,
Och pillret gjordes ej i lag —
Jag köpte mig ett hemman jag,
Och sålde bort apteket.

Jag blef landtbrukare med fart,
Men tung och missnöjd lika snart,
Jag sorg och oro kände.
Ej växte rågen som sig bör,
Och hö't blef knappt och dito smör. —
Men Läsare! var god och hör
En afton hvad mig hände.

Jag tog min häst, för att få tröst,
Och åkte isledes en höst —
Men det blef sista lisan.

Jag körde ned i fullt galopp.
Med draggning sökte man min kropp.
Förgäfves — jag kom aldrig opp.
Och det var slut på visan.

Slåtter-ölet.

I solens sken bland blommorna och gräsen
Jag låg en afton rullande mitt väsen.
Lucullískt mådde jag i solens strålar:
Det var ett slåtter-öl med sång och bålar.

Matronor sutto fryntliga och tjocka
Uti olympiskt lugn och drucko mocca.
Men vi som gubbar voro, vi oss satte,
Som hade mer förstånd, omkring en "knatte".

Och gladt och muntert ungdomen sig roar,
Och bjudna voro många Stockholms-boar.
Der sprangs och sjöngs, det var ett lif på holmen,
Och skratt och spratt och kullringar i volmen.

Och svetten lackar, sommarsolen gassar,
Och ungdomsskaran hjelper till och lassar.
Och öfverst sist sig hela flocken sätter,
Som på en kulle lefvande buketter.

Ni kan ej tänka hvad vi gubbar mådde,
Och hvilken trefnad uti laget rådde;
Och skämtets pilar slungades och stucko:
Vi skrattade så att vi nästan sprucko.

Och många skålar drucko vi för staten,
För *samvetsfrihet*, *tullfrihet* på maten.
Då kom en prest, svartmuskig som en neger,
Just som vi drucko *tryckfrihetens* seger.

Herr pastorn ej om våra skålar tyckte.
Mot vår förtjusning han i härnad ryckte.
Och som vi drucko hvarje skål i botten,
Blef presten arg och rysste på kalotten.

Och full af nit och koppar-röd som solen,
Han skrek, som om han stått på predikstolen,
Så väl mot första som mot sista skålen —
Men gudskelof, vi hade tömt ur bålen!

Om "Bacchi barn", de älskliga och fria,
Han messade till slut en litania.
Då utbröt skrattet, och det var naturligt
Att presten fick på nosen — men figurligt!

Och som hin håle varit med i spelet,
Tog glädjen hatten och gaf fan krakelet.
Och festen slöts med bålarna och faten,
Och ung och gammal skyllde på prelaten.

Två gubbar på Nobis.

1856.

Rättnu det gäller
Tulubber och skor —
Kallt så det smäller
I knutarna, bror!
Blank som en bricka
Mälaren står.
Klang, låt oss dricka,
Gutår!

Präktigt är föret,
Fast stormen har yrt.
Köpte du smöret? —
"Nej, det var för dyrt:
Nitton riksdaler,
Det frestar i år
Våra quartaler.
Gutår!"

Priserna stiga
Allt mera, hvad tycks,
Hålla sig piga
Är riktigt en lyx.
Rättnu med viska
Tjensteman går.
Hustrun får diska.
Gutår!

Gissa hvad veden
Kostar i hast.
Jag fick förleden
Gårdag en last.
Har du ej inne
Din ved för i år? —
"Aldrig en pinne.
Gutår!"

Hur är med ölet? —
"Jo, det står vid lag."
Lycka att mjölet
Skeppas hvar dag.
Ännu man kryssar —
En last kom i går
Från våra Ryssar.
Gutår!

Smakar ej vinet? —
"Jo, präktigt, gutår!"
Sjönk magasinet? —
"Ja! det sjönk i går,
Råttor och kattor
Och mjöl — man påstår
Sexhundra mattor.
Gutår!"

Molnen sig skocka,
Det är hvad jag vet.
Landtmän bli tjocka
Och tjensteman bet.
Tjena och buga
Och tiga han får,
Ramarna suga.
Gutår!

Riksda'n skall pröfva
Hvad länge är kändt,
Att vi behöfva
Femti procent.
Det blir en töjning,
Får se hur det går:
Vår lönförhöjning!
Gutår!

Godt! det mig gläder.
Då kan man bli mätt,
Få rum och kläder,
Och hustrun bli nätt
Och fin och struken.
I väggen jag slår
Den gamla peruken.
Gutår!

Riksda'n är bister
I sina förslag:
Vi bli gardister
Snart du och jag.
Vid någon flygel
Rättnu man står. —
"Då få vi prygel,
Gutår!"

Hvad lider natten? —
"Jo, midnatt, min vän."
Tar du till hatten? —
"Jo, saken är den:
Tolf glas in summa,
Jag mer ej förmår." —
Helsa din gumma,
Gutår!

Innehåll.

SEHLSTEDT / UTKIKEN